

شیوه‌نامه استفاده از فرصت مطالعاتی

مقدمه

در راستای اجرای آیین‌نامه استفاده از فرصت‌های مطالعاتی برای اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی مصوب ۸۹/۶/۳۰ وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری و اصلاحیه مورخ ۸۹/۷/۲۵ به شماره ۳/۳۰۷۴۲، شیوه‌نامه اجرایی به شرح زیر ابلاغ می‌شود. فرصت مطالعاتی می‌تواند به یکی از سه صورت فرصت مطالعاتی خارج از کشور، فرصت مطالعاتی کوتاه‌مدت خارج از کشور و فرصت مطالعاتی داخل کشور باشد.

ماده ۱- شرایط عمومی برای انواع فرصت مطالعاتی

- ۱-۱- دارا بودن مرتبه علمی استادیاری و بالاتر.
- ۲-۱- کسب حداقل امتیازهای لازم طبق مفاد شیوه‌نامه.
- تبصره ۱- آن دسته از اعضای هیات علمی که تصدی یکی از سمت‌های ریاست دانشگاه، ریاست پژوهشگاه و معاونت دو وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و بالاتر را برای یک دوره چهارساله به عهده داشته‌اند، حق استفاده از فرصت مطالعاتی را بدون رعایت بند ۱-۲ ندارند.
- ۳-۱- ارایه یک برنامه مطالعاتی یا یک طرح تحقیقاتی مشخص با تایید دانشگاه و کسب نظر مساعد و پذیرش از یک موسسه معتبر داخل یا خارج از کشور (که مورد تایید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در همه ابعاد علمی، اجتماعی باشد).
- ۴-۱- موافقت رئیس دانشگاه با استفاده عضو هیات علمی از فرصت مطالعاتی مبنی بر عدم ایجاد خلل در فعالیت‌های آموزشی و یا پژوهشی در زمان استفاده عضو هیات علمی از فرصت مطالعاتی.
- ۵-۱- برخورداری از صلاحیت عمومی و اخلاقی و نداشتن منع قانونی دیگر.

ماده ۲- شرایط لازم برای فرصت مطالعاتی خارج از کشور

- ۱-۲- دارا بودن وضعیت استخدامی رسمی قطعی.
- تبصره ۲- در شرایط خاص و برای انجام تحقیقات ویژه با نظر هیات امنای دانشگاه، عضو هیات علمی با وضعیت رسمی آزمایشی نیز می‌تواند از فرصت مطالعاتی خارج از کشور استفاده کند.
- ۲-۲- دارا بودن حداقل پنج سال سابقه خدمت تمام وقت برای بار اول و حداقل پنج سال خدمت تمام وقت در دانشگاه پس از پایان فرصت مطالعاتی قبلی برای دفعات بعد.
- ۳-۲- عدم توقف بیش از هفت سال در مرتبه علمی فعلی به استثنای استاد تمامی.
- ۴-۲- ارتقای مرتبه علمی تا حد استاد تمامی برای استفاده از نوبت بعدی.
- ۵-۲- عدم استفاده بیش از سه بار از فرصت مطالعاتی خارج از کشور و پنج بار از هر نوع فرصت مطالعاتی در طول خدمت.

ماده ۳- شرایط لازم برای فرصت مطالعاتی کوتاه مدت خارج از کشور

- ۱-۳- دارا بودن وضعیت استخدامی رسمی و یا پیمانی.
- تبصره ۳- اعضای هیات علمی پیمانی فقط در طول مدت قرارداد می‌توانند از این نوع فرصت مطالعاتی استفاده نمایند.
- ۲-۳- دارا بودن سه سال سابقه خدمت و سه سال فاصله سنواری بین دو فرصت مطالعاتی.

ماده ۴- شرایط لازم برای فرصت مطالعاتی داخل کشور

- ۴-۱- دارا بودن حداقل وضعیت استخدامی رسمی آزمایشی.
- ۴-۲- چهار سال سابقه خدمت و چهار سال فاصله سنواتی بین دو فرصت مطالعاتی.
- ۴-۳- عدم استفاده بیش از پنج بار از هر نوع فرصت مطالعاتی در طول خدمت.
- ۴-۴- عدم توقف بیش از دوازده سال در مرتبه علمی فعلی به استثنای استاد تمامی.

ماده ۵- حداقل امتیازات لازم برای پذیرش درخواست

- ۵-۱- کسب ۱۰۰٪ از حداقل ماده ۲ (آموزشی) و ۸۰٪ از حداقل بندهای ماده ۳ (پژوهشی) آیین‌نامه ارتقای اعضای هیات علمی از ابتدای اشتغال در دانشگاه برای نوبت اول و از پایان فرصت مطالعاتی قبلی برای نوبت‌های بعدی.
- ۵-۲- برای استفاده از فرصت مطالعاتی دفعات دوم به بعد، داشتن حداقل ۵ مقاله در نشریات علمی معتبر بین‌المللی در طول دوره‌ای که امتیازات محاسبه می‌شود، ضروری است. در این مقاله، متقاضی باید پس از حذف دانشجو نویسنده اول باشد.

ماده ۶- شاخص‌های لازم برای اولویت‌بندی متقاضی

در صورتی که تعداد متقاضیان مطالعاتی بیش از سقف اعتبارات و سهمیه دانشگاه بیشتر باشد، شاخص‌های زیر برای اولویت‌بندی متقاضیان منظور می‌شوند:

- ۶-۱- امتیاز کسب شده از مواد ۲ و ۳ (آموزشی و پژوهشی) آیین‌نامه ارتقای اعضای هیات علمی.
- ۶-۲- سال‌های فعالیت تمام‌وقت آموزشی و پژوهشی داوطلب از تاریخ استخدام و یا از زمان آخرین فرصت مطالعاتی.
- ۶-۳- روش تعیین اولویت استفاده‌کنندگان برای هر یک از انواع فرصت‌های مطالعاتی بر اساس مجموع امتیازات آموزشی و پژوهشی و همچنین مدت سابقه خدمت محاسبه می‌شود. در صورت یکسان بودن امتیاز، سایر شاخص‌های اولویت‌بندی مدنظر قرار می‌گیرند.
- ۶-۳-۱- مجموع امتیازات آموزشی و پژوهشی هر داوطلب فرصت مطالعاتی بر اساس آیین‌نامه ارتقا و با رعایت سقف‌های مربوطه در هر یک از مواد محاسبه می‌شود. در صورت فزونی، حداکثر امتیاز کسب شده ۸۰ در نظر گرفته می‌شود و امتیازات بقیه داوطلبان نسبت به ۸۰ نرمال می‌گردد.
- ۶-۳-۲- سابقه مازاد بر حداقل مدت سابقه خدمت، برای هر سال کامل ۲ امتیاز منظور می‌شود.
- { ۲ (حداقل مدت سابقه - تعداد سال) = امتیاز سابقه } . حداقل مدت سابقه برای فرصت مطالعاتی خارج از کشور ۵ سال، فرصت مطالعاتی کوتاه‌مدت خارج از کشور ۳ سال و فرصت مطالعاتی داخل کشور ۴ سال می‌باشد. در صورت فزونی سابقه از ۲۰ امتیاز، بالاترین امتیاز به ۲۰ نرمال می‌شود و امتیازات سایرین به همین نسبت کاهش می‌یابد.
- ۶-۳-۳- ترتیب اولویت استفاده‌کنندگان برای هر یک از انواع فرصت‌های مطالعاتی بر اساس بندهای ۶-۳-۱ و ۶-۳-۲ تعیین می‌شود.
- ۶-۴- برای افرادی که از شرایط مساوی برخوردارند، اولویت با افرادی است که برای اولین بار متقاضی فرصت مطالعاتی هستند.
- ۶-۵- در صورت یکسان بودن امتیازها، افراد دارای مرتبه علمی و پایه بالاتر در اولویت قرار می‌گیرند.

ماده ۷- مراحل ارزیابی درخواست دوره فرصت مطالعاتی اعضای هیات علمی دانشگاه

- ۷-۱- بررسی و تصویب درخواست متقاضی مبنی بر استفاده از فرصت مطالعاتی و طرح تحقیقاتی پیشنهادی در شورای گروه.
- ۷-۲- بررسی و تصویب درخواست متقاضی مبنی بر استفاده از فرصت مطالعاتی و طرح تحقیقاتی پیشنهادی در کمیته منتخب دانشکده.
- ۷-۳- ارسال پرسش‌نامه‌های تکمیل شده و سایر مدارک به معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه به همراه برنامه پیشنهادی.

- ۴-۷- بررسی و تصویب تقاضای ماموریت فرصت مطالعاتی در کمیسیون‌های تخصصی هیات ممیزه دانشگاه.
- ۵-۷- اعلام نظر کمیسیون تخصصی به هیات ممیزه و معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه (بر اساس بند ۹ سی و هفتمین جلسه هیات ممیزه دانشگاه، به منظور تسریع در امر بررسی درخواست‌های فرصت مطالعاتی، اختیارات هیات ممیزه به شورای پژوهش و فناوری دانشگاه تفویض گردید).
- ۶-۷- تعیین اولویت متقاضیان استفاده از فرصت مطالعاتی در شورای پژوهش و فناوری دانشگاه و معرفی به هیات رئیسه دانشگاه.
- ۷-۷- بررسی و تایید درخواست‌ها در هیات رئیسه دانشگاه.
- ۸-۷- تهیه معرفی‌نامه‌های لازم برای اخذ روادید توسط دفتر همکاری‌های علمی بین‌المللی دانشگاه و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.
- ۹-۷- صدور حکم ماموریت توسط رئیس دانشگاه پس از تکمیل مراحل و ارایه روادید لازم.
- ۱۰-۷- پرداخت هزینه‌های ماموریت معرفی متقاضی برای خرید ارز از بانک و خرید بلیط رفت و برگشت متقاضی و همراهان توسط دانشگاه به صورت علی‌الحساب.
- ۱۱-۷- معرفی وکیل یا نماینده از سوی متقاضی جهت پیگیری امور مربوط به وی در طول ماموریت.
- ۱۲-۷- زمان ارسال فرم درخواست فرصت مطالعاتی و مدارک مربوطه (فرم پر شده آیین‌نامه ارتقا) حداکثر تا ۳۰ مهر ماه به گروه، ۱۵ آبان ماه به دانشکده و ۳۰ آذر ماه به معاون پژوهش و فناوری دانشگاه می‌باشد. هر گونه تغییر مستلزم طی شدن این مسیر است.

ماده ۸- مدت استفاده از فرصت مطالعاتی

- ۱-۸- مدت استفاده از فرصت مطالعاتی داخل و خارج از کشور حداکثر ۶ ماه می‌باشد. تمدید آن به مدت ۳ تا ۶ ماه دیگر پس از تایید گروه و دانشکده و با پرداخت حقوق و مزایای فرد بدون پرداخت ارز در صورت موافقت هیات رئیسه دانشگاه امکان‌پذیر خواهد بود.
- ۲-۸- مدت استفاده از فرصت مطالعاتی کوتاه‌مدت خارج از کشور حداکثر ۲ ماه در تابستان می‌باشد.
- ۳-۸- درخواست هر گونه مرخصی استحقاقی یا بدون حقوق بلافاصله قبل یا بعد از استفاده از دوره فرصت مطالعاتی ممنوع می‌باشد.
- ۴-۸- مدت استفاده از فرصت مطالعاتی به شرط رعایت مفاد مواد این آیین‌نامه جزو سابقه خدمت دانشگاهی عضو هیات علمی محسوب خواهد شد.

ماده ۹- نحوه تامین هزینه‌های فرصت مطالعاتی

۹-۱- فرصت مطالعاتی خارج از کشور با تامین هزینه‌های فرد و خانواده توسط دانشگاه

۹-۱-۱- هزینه‌های ریلی و ارزی مرتبط بر انجام فرصت مطالعاتی عضو هیات علمی، همسر و حداکثر دو فرزند تحت تکفل شامل بهای بلیط رفت و برگشت و اقامت در کشور مقصد، بیمه و هزینه اخذ ویزا و عوارض خروج از کشور تا سقف تعرفه‌ای که به تصویب هیات امنای ذی‌ربط می‌رسد، از محل تامین حقوق و مزایای عضو هیات علمی و بر اساس آخرین حکم و همچنین مابه‌التفاوت آن از اعتبارات پژوهشی پیش‌بینی شده در بودجه تفصیلی دانشگاه پرداخت خواهد شد.

۹-۱-۲- سقف میزان مقرری ارزی بر اساس آخرین جدول پیشنهادی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و تصویب هیات امنای ذی‌ربط تعیین می‌گردد و ۶۰ درصد مقرری برای همسر و ۳۰ درصد برای هر فرزند (حداکثر تا دو فرزند) به آن اضافه می‌شود.

۹-۱-۳- پرداخت مقرری ارزی به افرادی از خانواده عضو هیات علمی تعلق می‌گیرد که همراه عضو هیات علمی در آن کشور سکونت داشته باشند.

۹-۱-۴- در صورت عدم وجود سفارت کشور محل فرصت مطالعاتی در ایران، بهای بلیط رفت و برگشت، هزینه‌های اخذ ویزا و عوارض خروج از کشور عضو هیات علمی و خانواده وی به کشور ثالث برای یک بار جهت اخذ ویزا قابل پرداخت است.

۹-۱-۵- پرداخت بهای بلیط رفت و برگشت فقط به افرادی از خانواده عضو هیات علمی تعلق می‌گیرد که در محدوده زمانی حداکثر سه ماه قبل و بعد از مدت ماموریت فرصت مطالعاتی اقدام نموده باشند.

۹-۱-۶- پرداخت هزینه بیمه خانواده تا سقف ۵۰۰ دلار ماهانه با ارایه مدارک مثبت.

۹-۱-۷- آن عده از اعضای هیات علمی واجد شرایط که با توجه به محدودیت اعتبارات پیش‌بینی شده در بودجه دانشگاه امکان استفاده از تسهیلات کامل در یک سال مشخص را نداشته باشند، در صورت تمایل می‌توانند با حکم ماموریت پژوهشی صرفاً با دریافت کامل حقوق و مزایای مرتبه و پایه خود، از فرصت مطالعاتی خارج از کشور استفاده نمایند. پرداخت هزینه‌های مربوط به بلیط رفت و برگشت، ویزا، بیمه و سایر موارد به‌عهد متقاضی می‌باشد.

۹-۲- فرصت مطالعاتی خارج از کشور با تقاضا و حمایت مراکز علمی و پژوهشی خارج از دانشگاه

۹-۲-۱- این نوع فرصت مطالعاتی برای برطرف نمودن یک نیاز پژوهشی و یا حل مشکل یک سازمان و بنا به درخواست مراکز و یا سازمان‌های تحقیقاتی کشور انجام می‌گیرد. در این حالت، عضو هیات علمی با حکم ماموریت پژوهشی، صرفاً حقوق و مزایای خود را از دانشگاه دریافت می‌کند و کل هزینه‌های سفر شامل بلیط رفت و برگشت عضو هیات علمی و خانواده، هزینه اخذ ویزا، عوارض خروج از کشور، بیمه و مابه‌التفاوت ارزی توسط سازمان حامی بیرون دانشگاه پرداخت می‌شوند.

۹-۳- فرصت مطالعاتی کوتاه مدت خارج از کشور

۹-۳-۱- در این نوع فرصت مطالعاتی، دانشگاه حقوق و مزایای عضو هیات علمی، بلیط رفت و برگشت عضو هیات علمی و مابه‌التفاوت ارزی را پرداخت می‌نماید.

۹-۳-۲- پرداخت هزینه بیمه تا سقف ۳۰۰ دلار ماهانه با ارایه مدارک مثبت.

۹-۴- فرصت مطالعاتی داخل کشور با تامین کامل هزینه‌ها توسط دانشگاه

۹-۴-۱- دانشگاه در طول مدت فرصت مطالعاتی داخل کشور، حقوق و مزایای عضو هیات علمی را به‌طور کامل پرداخت می‌کند.

۹-۴-۲- دانشگاه می‌تواند به اعضای هیات علمی که در طول فرصت مطالعاتی داخل از ارایه واحد آموزشی معاف خواهند بود، حق-التدریس واحدهای آموزشی و رساله‌های دکتری و پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد (حداکثر تا سقف مجاز پایان‌نامه در ترم) را پرداخت نماید.

۹-۵- فرصت مطالعاتی داخل کشور با تقاضا و حمایت مالی مراکز علمی- پژوهشی خارج از دانشگاه

۹-۵-۱- دانشگاه برای عضو هیات علمی داوطلب، با حکم ماموریت پژوهشی نسبت به پرداخت کامل حقوق و مزایای وی اقدام می نماید.

۹-۵-۲- سازمان می تواند حق الزحمه ای بر اساس قرارداد منعقد شده بین عضو هیات علمی و سازمان به عضو هیات علمی پرداخت نماید.

۹-۵-۳- سازمان امکانات و تسهیلات لازم از جمله منابع علمی، اتاق کار و غیره را برای استفاده کننده از فرصت مطالعاتی تامین می نماید.

۹-۵-۴- سازمان می تواند در صورت امکان برای نشر نتایج تحقیقات انجام شده توسط استفاده کننده از فرصت مطالعاتی، وی را با هزینه خود برای شرکت در مجامع علمی بین المللی اعزام نماید.

۹-۵-۵- دانشگاه می تواند به منظور تشویق اعضای هیات علمی به انجام دوره فرصت مطالعاتی داخل کشور تسهیلاتی را فراهم آورد، از جمله این که برای گذراندن هر دوره شش ماهه فرصت مطالعاتی داخلی یک پایه تشویقی به عضو هیات علمی اعطا نماید.

۹-۵-۶- عضو هیات علمی در زمان استفاده از هر نوع فرصت مطالعاتی می تواند برای ارائه مقاله به شهر یا کشور دیگر مسافرت کند و از امکانات متعارف در ارائه مقالات در کنفرانس ها و همایش های معتبر استفاده نماید.

ماده ۱۰- نحوه ارائه گزارش نهایی پایان دوره فرصت مطالعاتی

۱۰-۱- گزارش پیشرفت دوره فرصت مطالعاتی هر ۳ ماه یکبار توسط هیات علمی به گروه ارسال می شود و معاون پژوهشی دانشکده ذی ربط با کسب نظر تخصصی گزارش را ارزیابی و نتیجه را به معاون پژوهشی و فناوری دانشگاه اعلام می کند و در نهایت، نظر معاون پژوهش و فناوری دانشگاه به عضو هیات علمی اعلام می شود.

۱۰-۲- ایراد سخنرانی در دانشکده حداکثر ۳ ماه پس از مراجعت.

۱۰-۳- ارائه گزارش نهایی فرصت مطالعاتی پس از تایید گروه و دانشکده حداکثر ۶ ماه پس از مراجعت به معاون پژوهش و فناوری دانشگاه.

۱۰-۴- چاپ حداقل یک مقاله در نشریات معتبر با نمایه استنادی بین المللی پس از انجام فرصت مطالعاتی خارج از کشور و چاپ حداقل یک مقاله در نشریات معتبر علمی- پژوهشی داخلی پس از انجام فرصت مطالعاتی داخل کشور الزامی است. در صورت عدم رعایت آن، علاوه بر محرومیت از فرصت های مطالعاتی و سفرهای علمی بعدی، معادل هزینه های مصروفه اعم از حقوق و غیره به عنوان خسارت از عدم انجام تعهد رسمی تعیین می گردد.

۱۰-۵- ذکر نام دانشگاه به صورت کامل در تمامی فعالیت های پژوهشی و فناوری مستخرج از فرصت مطالعاتی مانند مقالات علمی- پژوهشی، کنفرانس ها و غیره الزامی است.

ماده ۱۱- تضمین استفاده از فرصت مطالعاتی

عضو هیات علمی در قبال استفاده از فرصت مطالعاتی اعم از داخل یا خارج از کشور باید به موجب سند رسمی تعهد نماید که به مدت سه برابر زمان استفاده از فرصت مطالعاتی در دانشگاه خدمت کند.

صدور حکم استفاده از فرصت مطالعاتی منوط به توثیق سند ملکی (غیرمنقول) یا تعهد کارمندی محضری توأم با اسناد تجاری به میزان دو برابر کل هزینه های مصروفه اعم از ریالی و ارزی می باشد که قرار است در طول مدت استفاده از فرصت دریافت گردد و مبلغ آن توسط دانشگاه تعیین خواهد شد تا در صورت تخلف از مفاد سند تعهد رسمی، دانشگاه بتواند فارغ از هر گونه الزام به تشریفات و یا با اعلام به دفترخانه، از طریق صدور اجرائیه به میزان دو برابر کلیه هزینه های مصروفه بابت وجه التزام و دیون خسارات دولت از متعهد و ضامن یا ضامنین وی به نحو انفرادی یا اشتراکی (مسئولیت تضامنی) اخذ نماید.

این شیوه‌نامه در تاریخ ۱۸ اردیبهشت ماه ۱۳۹۱ در شورای پژوهش و فناوری دانشگاه تصویب شد و در تاریخ ۷ اسفندماه ۱۳۹۱ در ماده ۱۱ و بند ۴۹ و تبصره ۳ به تایید هیات رئیسه دانشگاه رسید